

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 1. detsember 2023
(OR. en)

16002/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0450(NLE)

POLCOM 286
SERVICES 54
COASI 212

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	1. detsember 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 774 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS protokoli, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Jaapani vahelist majanduspartnerluslepingut seoses andmete vaba liikumisega, Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 774 final.

Lisatud: COM(2023) 774 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 1.12.2023
COM(2023) 774 final

2023/0450 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**protokolli, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Jaapani vahelist
majanduspartnerluslepingut seoses andmete vaba liikumisega, Euroopa Liidu nimel
sõlmimise kohta**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Nõukogu kiitis 12. juuli 2023. aasta otsusega heaks komisjoni läbirääkimisjuhised läbirääkimiste pidamiseks piiriülest andmeedastust käsitlevate sätete lisamise üle Euroopa Liidu ja Jaapani vahelisesse majanduspartnerluslepingusse¹.

24. oktoobril 2022 alustasid EL ja Jaapan läbirääkimisi piiriülese andmeedastuse üle. Läbirääkimised jõudsid põhimõtteliselt lõpule 28. oktoobril 2023.

EL ja Jaapan kuuluvad maailma suurimate digimajanduste hulka. EL püüab kiirendada maailmamajanduse ning ühiskonna edasist digitaliseerimist ning selle hüvedest kasu saada. Andmehaldus ja piiriülene andmeedastus on selleks üliolulised.

Andmed on paljude ettevõtete jaoks elutähtsad ning mitmete majandussektorite ärimudelite ja tarneahelate oluline osa. See leping annab väga vajaliku õiguskindluse, et ELi ja Jaapani vahelist andmeedastust ei takista põhjendamatud andmete asukohta puudutavad piirangud, ning tagab andmete vabast konfidentsiaalsest liikumisest saadava kasu täielikus kooskõlas meie vastavate andmekaitse- ja digimajanduse normidega.

Läbirääkimiste tulemused kinnitavad ELi ja Jaapani jätkuvat pühendumist reeglitel põhinevale rahvusvahelisele kaubandussüsteemile ja ühist otsustavust kujundada üleilmseid andmeedastuseeskirju, mis järgivad ühiseid väärtusi ja vastavaid regulatiivseid lähenemisviise.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Leppides kokku normides, mis käsitlevad andmeedastuse raames põhjendamatute takistuste kõrvaldamist, säilitades samal ajal regulatiivse autonoomia andmekaitse ja eraelu puutumatuse valdkonnas, aitab ettepanek saavutada eesmäärke, mis on sätestatud komisjoni 18. veebruari 2021. aasta teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele².

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Jaapaniga kokkulepitud piiriülest andmeedastust käsitlevad normid täiendavad kehtivat ELi ja Jaapani vahelist isikuandmete kaitse vastastikuse piisavuse kokkulepet³ ning on kooskõlas konsolideeritud ettepanekuga piiriülest andmeedastust ning isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitset käsitlevate sätete kohta kaubanduslepingutes⁴. Ettepanekus järgitakse komisjoni strateegiat, mis on sätestatud kaubanduspoliitika läbivaatamise teatises, ELi andmestrategias, ühisteatistes „ELi strateegia koostööks India ja Vaikse ookeani piirkonnas“⁵ ning ELi ja Jaapani ühiselt allkirjastatud ühisdeklaratsioonis eraelu puutumatuse ja isikuandmete kaitse kohta⁶.

¹ Euroopa Liidu ja Jaapani vaheline majanduspartnerlusleping (ELT L 330, 27.12.2018, lk 3).

² Kaubanduspoliitika läbivaatamine – avatud, kestlik ja jõuline kaubanduspoliitika, COM(2021) 66 final.

³ Euroopa Komisjon võtab vastu otsuse Jaapani kaitsetaseme piisavuse kohta ja loob sellega maailma suurima andmekaitseala; EUR-Lex - 32019D0419 - ET - EUR-Lex (europa.eu)

⁴ <https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/627665>

⁵ Ühisteatis „ELi strateegia koostööks India ja Vaikse ookeani piirkonnas“ JOIN(2021) 24 final

⁶ Ühisdeklaratsioon eraelu puutumatuse ja isikuandmete kaitse kohta | EEAS (europa.eu)

Kaubanduspoliitika läbivaatamise käigus võttis komisjon kohustuse „jätkata andmevoogude liikumise põhjendamatute takistuste kõrvaldamist, säilitades ühtlasi oma regulatiivse autonoomia andmekaitse ja eraelu puutumatuse valdkonnas“. ELi andmestrategias⁷ on sätestatud: „EL jätkab nende põhjendamatute andmevoogude takistuste käsitlemist kahepoolsete arutelude käigus ning rahvusvahelistel foorumitel, sh Maaailma Kaubandusorganisatsioonis, edendades ja kaitstes Euroopa andmetöötamise norme ja standardeid täielikus kooskõlas ELi õigusaktidega.“ Andmeedastus on määratletud ka ühisteatise „ELi strateegia koostöös India ja Vaikse ookeani piirkonnas“⁸ olulise elemendina.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Materiaalõiguslik alus rajaneb ELi toimimise lepingu artiklil 207.

Liit kirjutab muutmisprotokollile alla pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist vastavalt nõukogu otsusele, mille aluseks on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 5, ja sõlmib selle lepingu vastavalt nõukogu otsusele, mille aluseks on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 6.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Muutmisprotokoll nõukogule esitatud kujul ei hõlma küsimusi, mis ei kuulu ELi ainupädevusse.

• Proportsionaalsus

Kaubanduslepingud on sobivad vahendid selleks, et reguleerida turulepääsu ja sellega seotud valdkondi, kus ELil on väljaspool ELi asuva kolmanda riigiga ulatuslikud majandussuhted. Puuduvad alternatiivid, mis võimaldaksid sellised kohustused ja liberaliseerimispuudlused õiguslikult siduvaks muuta.

Algatusega taotletakse otseselt välistegevuse valdkonnas seatud liidu eesmärgi ja toetatakse poliitilist prioriteeti „EL kui tugevam tegija rahvusvahelisel tasandil“. Algatus on kooskõlas ELi üldise strateegia suunaga teha teistega koostööd ja töötada vastutustundlikult ümber oma välispartnerlussuhted, et saavutada ELi välistegevuses seatud sihid. See aitab saavutada ELi kaubandus- ja arengueesmärgi.

• Vahendi valik

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 6, milles nähakse ette, et otsused rahvusvaheliste lepingute sõlmimise kohta võtab vastu nõukogu. Käesolevas ettepanekus esitatud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik kasutada muud õiguslikku vahendit.

⁷ KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE, „Euroopa andmestrategia“ (COM(2020) 66 final).

⁸ Ühisteatis „ELi strateegia koostöös India ja Vaikse ookeani piirkonnas“ JOIN(2021) 24 final

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei ole asjakohane

- **Mõju hindamine**

Ei ole asjakohane

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata

- **Põhiõigused**

Soovitus on kooskõlas ELi aluslepingutega ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga. Esitades konsolideeritud ettepaneku piiriülest andmeedastust ning isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitset käsitlevate sätete kohta kaubanduslepingutes, on komisjoni eesmärk eelkõige säilitada liidu regulatiivne autonoomia andmekaitse ja eraelu puutumatuse valdkonnas.

4. MÕJU EELARVELE

Ei ole asjakohane

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepanekus on 7 artiklit.

Artikkel 1 käsitleb sisukorra muutmist.

Artikkel 2 käsitleb peamiselt mõiste „hõlmatud isik“ lisamist, määratledes asjaomaste sätete kohaldamisala.

Artikkel 3 käsitleb eeskirju, mis hõlmavad teabe piiriülest edastamist elektrooniliste vahendite abil ja mis põhinevad piiriülest andmeedastust piiravate keelatud meetmete ja asjakohaste erandite suletud loetelul.

Artikkel 4 käsitleb isikuandmete kaitset. Kooskõlas ELi tavaga ja kaubanduslepingutes sisalduvate piiriülest andmeedastust ning isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitset

käsitlevate sätete konsolideeritud ettepanekuga tunnustatakse lepinguosaliste õigust määrata kindlaks eraelu puutumatuse ja isikuandmete kaitse asjakohane tase.

Artiklis 5 sätestatakse finantsandmeid käsitleva sätte väljajätmine.

Artikkel 6 käsitleb jõustumist.

Artikkel 7 käsitleb autentseid keeli, milles protokoll on koostatud.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

protokolli, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Jaapani vahelist majanduspartnerluslepingut seoses andmete vaba liikumisega, Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktiga v ja lõikega 7,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse... [lisada kuupäev],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,⁹

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas nõukogu otsusega nr [XX]¹⁰ allkirjastati [XX XXX 2023] protokoll, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Jaapani vahelist majanduspartnerluslepingut seoses andmete vaba liikumisega, eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.
- (2) Lepingut muutev protokoll tuleks liidu nimel heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Protokoll, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Jaapani vahelist majanduspartnerluslepingut seoses andmete vaba liikumisega (edaspidi „protokoll“), kiidetakse liidu nimel heaks.

Protokolli tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu peasekretariaat nimetab isiku, kes on volitatud Euroopa Liidu nimel ja kooskõlas Euroopa Liidu ja Jaapani vahelise majanduspartnerluslepingu artikliga 23.3 teatama menetluse lõpuleviimisest, et väljendada Euroopa Liidu nõusolekut end protokolliga siduda.

⁹ ELT C , , lk . .

¹⁰ [Lisada viide]

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval¹¹.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

¹¹ Nõukogu peasekretariaat avaldab lepingu jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.